

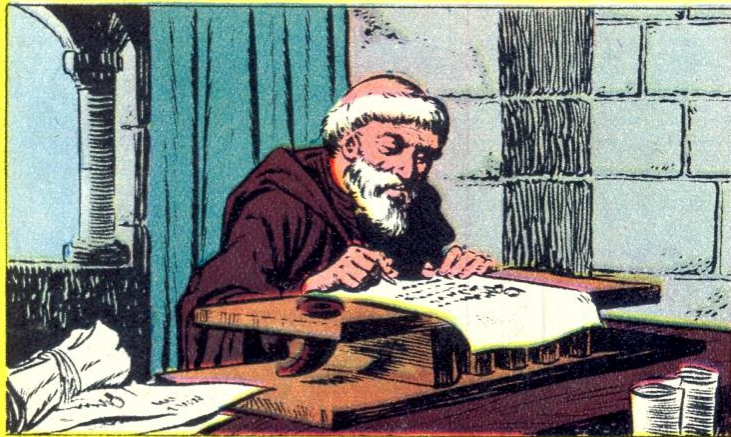
KUIFJE vertelt je... De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

HET LEENSTELSEL

IN de negende eeuw begon het leenroerig of feodaal tijdperk. Europa werd verdeeld in lenen en het leen, feodum of beneficium, was het stuk grond door de heer geschonken aan zijn vazal of leenman. Later werden in plaats van grond ook ambten in leen gegeven. De verhoudingen of rechtsbetrekkingen tussen leenheer en leenman werden erfelijk. Een leenman kon op zijn beurt lenen of ambten uitgeven. Dat lijkt een beetje ingewikkeld en daarom luister je naar dit verhaal :

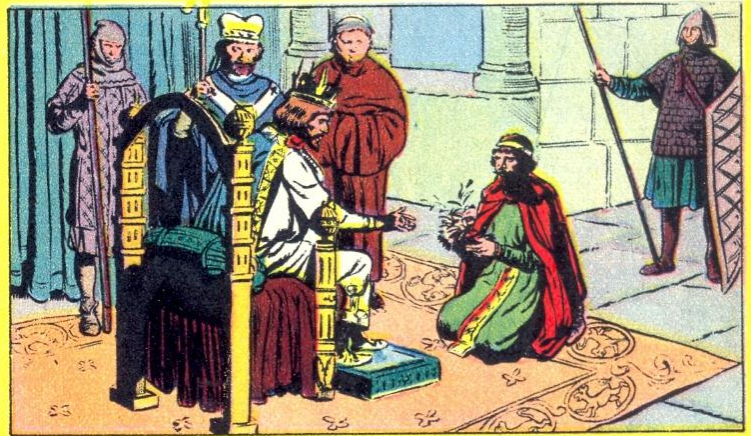
1. - EEN KRONIEKSCHRIJVER

DE historici van de Middeleeuwen zijn de kroniekschrijvers, meestal monniken, die de gebeurtenissen van de dag trouw neerpennen. Siegbert van Gemblours was een Belgisch kroniekschrijver die beroemdheid verwierf. Moest hij geschreven hebben zoals wij, en niet in slecht Latijn, dan hadden we een bladzijde uit zijn kroniek kunnen publiceren. Ziehier echter wat een kroniekschrijver omstreeks het jaar 1.000 had kunnen vertellen...

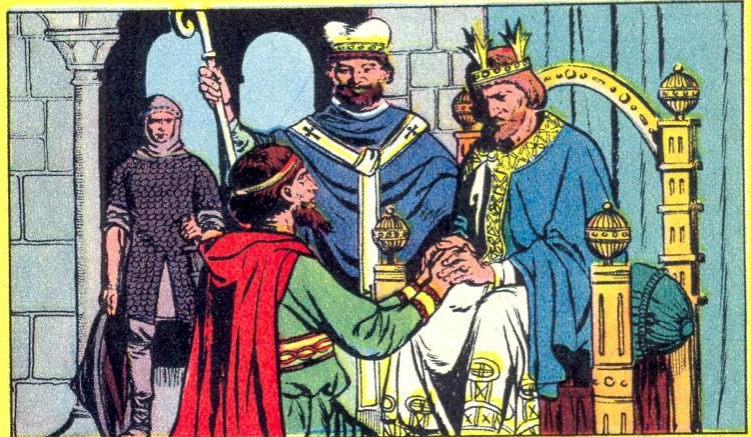
2. - TE DIEN TIJDE...

IN het jaar onzes Heren 1.000 verliet graaf Boudewijn IV Brugge en begaf zich naar Parijs. Daar werd hij door Robert II ontvangen. « Sire, mijn leenheer, ik groet U, zei de graaf. Mijn grootvader stierf en ik volg hem op, want in de Kapitulariën staat geschreven dat het graafschap erfelijk is. Mijn vrouw laat U groeten evenals uw zuster, gravin Hedwig van Henegouwen, die ik te Bergen ontmoette. Hoe gaat het met de koningin, uw echtgenote, de derde als ik me niet vergis? ».

3. - GEEN EIGENDOM

ALLES gaat opperbest, zei de koning. Kom mee naar de troonzaal. Kniel neer en neem deze kluit aarde en takken in handen. Zij stellen het beneficium, Vlaanderen, voor dat ik je in leen geef. Je krijgt er het gebruik van, niet het eigendomsrecht. Je zult in Vlaanderen recht spreken, het leger aanvoeren en de belastingen innen, dat is je koninklijk recht. Leg nu de eed af ».

4. - DE EED VAN TROUW

BOUDEWIJN legde zijn handen in die van Robert II en sprak : « Ik zal uw trouwe vazal zijn. Ik ga de verbintenis aan voor U een leger te lichten in mijn leen en voor U te strijden als ruiter. Ik zal het losgeld, dat voor U zou geest worden, helpen betalen evenals de bruidschat van uw dochter en de wapenrusting van uw zoon. Ik zal U nooit verraden en mijn eed steeds gestand doen ».

5. - GROTE GEBEURTENISSEN...

DIE leenman werd op zijn beurt leenheer van een aantal vazallen en zo werd een groot rijk aan stukken getrokken. De Franse geleerde Geobert werd als Sylvester II tot paus gekroond. Er heerst een vreselijke hongersnood en er is een ziekte die de mensen zwart maakt. Nabij de abdij van Gemblours werd er een biggetje met zes poten geboren. Een bol vuur is uit de hemel gevallen en er was een maansverduistering. Er is een komeet verschenen en iedereen dacht dat het einde van de wereld nabij was. Er werden mensen gek van angst... De verschrikkingen van het jaar 1.000... ».

